REVIJA ZA EVROPSKO PRAVO 1 1999

Godina I 1999. Broj 1

REVIJA ZA EVROPSKO PRAVO

YU ISSN 1450-7986

UDRUŽENJE ZA PRAVO EVROPSKE UNIJE

Godina I 1999. Broj 1.

YU ISSN 1450-7986
UDK 34: 061.1(4)

REVIJA ZA EVROPSKO PRAVO

Glavni i odgovorni urednik
prof. dr Radovan D. VUKADINOVIĆ

Udruženje za pravo Evropske unije, Beograd

Izdavač
Udruženje za pravo Evropske unije
Beograd, Proleterskih brigada, 74.
tel. 011 444 69 10

Uredjivački odbor
Prof. dr Radovan D. Vukadinović, mr Gordana Ilić (sekretar), prof. dr Stevan Lilić,
dr Duško Lopandić, dr Miroslav Paunović, prof. dr Milena Petrović,
doc. dr Maja Stanivuković

Glavni i odgovorni urednik
Prof. dr Radovan D. Vukadinović
e-mail: radevuk@ptt. yu

Izdavački savet
Prof. dr Zoran Arsić, prof. dr Blagoje Babić, prof. dr Mirko Vasiljević,
prof. dr Ivica Jankovec, prof. dr Dobrosav Mitrović (predsednik),
prof. dr Dejan Popović, prof. dr Dragan Radonjić, dr Bojana Rilke,
prof. dr Aleksandar Ćirić

Časopis izlazi periodično

Tiraž: 300

Štampa: Komino Trade Kraljevo

Predlog za citiranje: EP Rev.

REVIJA ZA EVROPSKO PRAVO

periodični časopis Udruženja za pravo Evropske unije

Godina I 1999. Broj 1.

SADRŽAJ

Predgovor 5
Reč urednika 7

ČLANCI I RASPRAVE

Radovan D. Vukadinović — Pojam i mesto prava Evropske unije u pravnom sistemu država članica 9
Gordana Ilić — Koreni stvaranja Evropske unije 39
Vesna Knežević-Predić — Medjunarodnopravni subjektivitet Evropske unije 75
Slobodan Samardžić — Sistem vlasti Evropske unije 93
Duško Lopandić — O karakteristikama Ugovora iz Amsterdama 115
Ivica Jankovec — Dejstvo promenjenih okolnosti na ugovorne odnose (pokušaj harmonizacije prava evropskih zemalja).. 135

SUDSKA PRAKSA

Slučaj C-162/16, "Racke", komentar 145
Slučaj 26/62, "Van Gend en Loos" - prevod 151

PREVODI DOKUMENATA 161

NOVOSTI IZ EVROPSKE UNIJE 213

INFORMACIJE O SKUPOVIMA 225

PRIKAZI KNJIGA

Dr Duško Lopandić: *Trgovinska politika Evropske unije i Jugoslavije*, Radovan D. Vukadinović 231

Marc Maresceau (redaktor): *Enlarging the EU Relations between the EU and Central and Eastern Europe*, Marko Milojević 234

REVIEW OF EUROPEAN LAW

Periodical Review of Association for the European Union Law

Volume I 1999 No. 1

CONTENTS

Preface 5
Address of the Editor 7

ARTICLES

Radovan D. Vukadinović — Concept and Place of the European Union Law ... 9
Gordana Ilić, — Building of the European Union - From Federalism to Functionalism 39
Vesna Knežević-Predić — International-Legal Status of the European Union 75
Slobodan Samardžić — System of Government in the European Union .. 93
Duško Lopandić — About Characteristics of the Amsterdam Treaty ... 115
Ivica Jankovec — Effects of Change of Circumstances on Contractual Relations (An Attempt of Law Harmonization in in European Countries) 135

FROM PRACTICE OF THE COURT OF JUSTICE

Note of Case C-162/96, "Racke" 145
Case 26/62, "Van Gend en Loos," translation 151

DOCUMENTS 161

EUROPEAN UNION NEWS 213

REPORTS 225

BOOK REVIEWS

Duško Lopandić: *Trade Policy of the European Union and Yugoslavia*, Radovan D. Vukadinović ... 231

Enlarging the EU Relations between the EU and Central and Eastern Europe, (Ed. by Marc Maresceau), Marko Milojević 234

Predgovor

Pred čitaocima je prvi broj časopisa *Revija za evropsko pravo*. Pokretanje ovog specijalizovanog pravnog časopisa trebalo bi da zadovolji potrebu i interes da se sistematski i stalno proučava i prati pravo koje postoji i koje nastaje u Evropskoj uniji. Bez obzira što naša zemlja nije u Evropskoj uniji i bez obzira na medjunarodne političke odnose, pravni odnosi u koje stupaju naši gradjani i naša pravna lica na teritoriji ove Unije često su podvrgnuti, zavise i regulisani su njenim pravom. Njihov interes je da naši pravnici imaju specijalizovana znanja o ovom pravu i da su u mogućnosti da im pružaju pravnu pomoć. Verujemo da će ovaj časopis, pored ostale naše pravne literature iz domena prava Evropske unije, biti značajan izvor za sticanje znanja i informisanja naših zainteresovanih pravnika o ovom pravu.

Ovaj časopis će, kao i pravo Evropske unije, obuhvatati razne i brojne oblasti prava. On neće biti specijalizovan za neke odredjene grane prava, već će biti specijalizovan time što će proučavati i pratiti pravo jedne zajednice država, čiji su ciljevi da se usklade i unificiraju njihova prava putem raznih pristupa i metoda, kako bi se ostvarivali brojni ciljevi i politike ove zajednice, koji se stalno šire.

Revija za evropsko pravo treba da bude naš prozor u svet prava Evropske unije. Njegove stalne rubrike omogućiće da se teorijski i stručno obradjuju pojedina, posebno aktuelna pitanja iz raznih oblasti ovog prava, da se kroz prikazivanje i analizu sudske i druge prakse upoznaje primena ovog prava, da se kroz prevode pojedinih dokumenata prati zakonodavni rad Unije, a da se kroz razne informacije, prikaze i bibliografije prate dešavanja u domenu prava Evropske unije.

Naši pravnici kroz ovaj časopis ne samo da će se upoznavati sa stanjem i razvojem prava Evropske unije, nego će moći da uporedjuju ovo pravo, njegova rešenja i praksu, sa našim pravom i našom praksom. Kroz uočavanje sličnosti i razlika moći će da se sazna šta je u našem pravu potrebno da se menja, ako se želi harmonizacija našeg prava sa pravom Evropske unije, i to bilo već sada, bilo onda, ako i kada naša zemlja postane članica ove Unije. Mislimo i verujemo da će i u ovom pogledu ovaj časopis imati značajnu misiju.

Verujemo da će ovaj časopis lepo i sa dužnom pažnjom biti primljen u našoj pravničkoj javnosti. Nadamo se da će njegovo pojavljivanje da bude pozdravljeno i medju evropskim pravnicima, tim više, što je ovo prvi ovakav časopis na Balkanu, što mislimo da naš pothvat čini i medjunarodno značajnim.

Urednik ovog časopisa je profesor Radovan Vukadinović, koji je naš najbolji poznavalac prava Evropske unije, što svedoče brojne knjige koje je o ovom pravu napisao. Njegov entuzijazam i privrženost ovom pravu su garancija da će zajedno sa uredjivačkim odborom uspešno pripremiti i redovno objavljivati ovo naučno i stručno glasilo Udruženja za pravo Evropske unije, čiji prvi broj predajemo sudu naše pravničke javnosti. Za sve nas, okupljene oko ovog časopisa, biće viliko zadovoljstvo ako ovaj naš pothvat bude prihvaćen i podržan.

27. 01. 1999.

Predsednik Udruženja

prof. dr Dobrosav Mitrović

Reč glavnog i odgovornog urednika

Poštovani čitaoci,

Osnovna namera pokretača *Revije za evropsko pravo* bila je želja da se sve većem broju zainteresovanih pruži šansa da se na jednom mestu informišu, pročitaju ili napušu sve ono što se obuhvata pojmom komunitarno pravo ili pravo Evropske unije. Ostvarivanje ove želje pretpostavljalo je, medjutim, rešavanje niza pitanja: počev od naziva Revije, do nekih tehničkih. I pored prisutnih terminoloških dilema, o kojima pišemo već u ovom broju, izabran je naziv *Revija za evropsko pravo*. Izmedju naziva komunitarno pravo, pravo Evropskih zajednica i pravo Evropske unije, izabran je širi i manje odredjen naziv evropsko pravo. Pod izrazom evropsko pravo pokretači su imali u vidu propise koje su doneli organi triju Zajednica i koji se primenjuje u današnjih 15 država članica, kao i pravo sadržano u sporazumima o pridruživanju koje je Evropska zajednica ili Evropska unija zaključila sa nizom evropskih država i implementirajuće propise država članica, u meri u kojoj čine deo komunitarnog prava. Time je odredjen "lik" časopisa i opredeljen karakter budućih priloga.

Osim teorijskih pobuda, pokretači su imali u vidu i praktični značaj. U tom smislu zamišljeno je da časopis pored teorijskih rasprava sadrži i stalne rubrike posvećene sudskoj praksi Suda pravde Evropskih zajednica, rubriku posvećenu najznačajnijim dokumentima i pregled zanimljivih informacija. Već u ovom broju u rubrici sudska praksa komentarisan je slučaj otkazivanja Sporazuma o saradnji izmedju SFR Jugoslavije i Evropske ekonomske zajednice, dok je rubrika dokumentacija posvećena relevantnim dokumentima o uspostavljanju ekonomske i monetarne unije i uvodjenju EURA.

Bez obzira što SR Jugoslavija svoje odnose sa Evropskom unijom trenutno nije regulisala institucionalnim aranžmanima, valja se podsetiti da su ovi odnosi bili vrlo razvijeni do devedesetih godina. Kako je, i pored poznatih i nadamo se prolaznih nesporazuma, Evropska unija i dalje ostala vodeći spoljnotrgovinski partner domaćim privrednim subjektima, uvereni smo da će ovo uskoro biti praćeno i odgovarajućim

nivoom političkih odnosa. No, i bez obzira na razvoj budućih odnosa, osnivači su smatrali da pokretanje ove vrste revije predstavlja i dokaz zrelosti i spremnosti domaće teorije i struke da učine korak napred. Uostalom, na potrebu pravne evropeizacije i "ugledanja" srbijanskih zakonopisaca na strane uzore ukazivao je još Boža Grujović pre i za vreme Prvog srpskog ustanka. Gotovo dva veka kasnije ideja "nove evropeizacije" domaćeg prava je 1996. godine, revitalizovana zaključkom Savezne vlade o potrebi harmonizacije pravnog sistema sa pravnom regulativom Evropske unije.

Sa željom da se prvi korak učinjen pokretanjem ove revije pretvori u ravnomerni hod ka Evropi, nadamo se da ćemo usput nailaziti i na vašu pomoć kako bi *Revija* zaobišla i lakše savladala dečje bolesti i druge teškoće, pre svega finansijske prirode, i da će se pred vama pojavljivati periodično, a najmanje tri puta godišnje,

Vaš

Radovan D. Vukadinović

Revija za evropsko pravo: I (1999) 1.
© Udruženje za pravo Evropske unije, Beograd

ČLANCI I RASPRAVE

Prof. dr Radovan D. VUKADINOVIĆ[1]*

UDK 34: 061.1 EC
str. 9-37.
izvorni naučni rad

POJAM I MESTO PRAVA EVROPSKE UNIJE U PRAVNOM SISTEMU DRŽAVA ČLANICA

ABSTRACT

The concept and place of the Community law in the legal orders of Member States represent the complex of legal notions, to which legal theory offers different, but not definitive answers.

In this paper the introduction is devoted to some of terminology dilemmas concerning differences between Community law and common law of Europe, comparative and natural law, and lex mercatoria. In the main part, the author analyses general characteristics of derivative and interpretive autonomy of legal system. He accepts view that Community law enjoys the derivative and interpretive autonomy from Member State law and represents "more than functional area of law, less than a legal system."

Key words: *Community law, legal system, internal legal system, international law, autonomy, derivative and interpretive autonomy, functional area of law.*

---

[1]* *Profesor Pravnog fakulteta u Kragujevcu i Fakulteta za menadžment u Beogradu.*

Objavljivanje (15.00) - Komunitarno pravilo je objavljeno u Službenom listu Unije (*Official Journal*);

Stupanje na snagu - Komunitarno pravilo se primenjuje od ponoći 01. 01. 1999. godine, i važiće za zemlje koje su uključene u EMU.

Za Evropsku uniju time počinje nova godina, ali i novi period u njenoj integraciji. Period koji može da ima barem dva suprotstavljena rezultata. S jedne strane, on može da pokaže snagu Unije i želju da se krene sve dublje i šire u integracioni proces. S druge strane, to može biti krajnji ispit spremnosti i mogućnosti za potpunu integraciju, koji države članice (ili neke od njih) ne mogu da polože. Bilo kako bilo, biće veoma interesantno i dalje pratiti novosti sa sajta Evropa.

Pripremila mr Tanja Miščević

Revija za evropsko pravo: I (1999) 1.
© Udruženje za pravo Evropske unije, Beograd
str. 225-229.

SAVETOVANJA, SIMPOZIJUMI I OKRUGLI STOLOVI O PRAVU EVROPSKE UNIJE sa objavljenim materijalima

U organizaciji Instituta za pravne i društvene nauke Pravnog fakulteta iz Kragujevca i Akademije za trgovinu iz Peći 24. i 25. novembra 1994. godine održano je u Vrnjačkoj Banji Savetovanje posvećeno ***PRAVNIM I EKONOMSKIM OKVIRIMA UKLJUČIVANJA JUGOSLOVENSKIH PRIVREDNIH SUBJEKATA U UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE EVROPSKE UNIJE***.

Radovi su u izdanju Pravnog fakulteta u Kragujevcu objavljeni u posebnom Zborniku koji je pod istim naslovom odštampan pre Savetovanja. Radovi su podeljeni u tri tematske celine:

I ELEMENTI I FUNKCIONISANJE UNUTRAŠNJEG TRŽIŠTA EVROPSKE UNIJE

1. *Pojam komunitarnog pravnog sistema i pravne karakteristike unutrašnjeg tržišta u Evropskoj zajednici,* prof. dr Radovan D. Vukadinović
2. *Konstitutivni elementi jedinstvenog tržišta u Evropskoj uniji i SR Jugoslaviji*, prof. dr Oskar Kovač
3. *Sredstva ograničenja konkurencije u kartelnom pravu Evropske unije*, prof. dr Stevan Šogorov
4. *Suzbijanje opasnosti koja zbog dominantnog položaja nekog preduzeća može da nastane za slobodnu utakmicu na tržištu*, prof. dr Ivica Jankovec
5. *Pojam i značaj načela slobodne cirkulacije kapitala*, prof. dr Blagoje Babić
6. *Stvaranje evropske monetarne unije i položaj trećih zemalja*, prof. dr Stevo Kovačević
7. *Pravni aspekti i oblici slobode vršenja usluga*, dr Miroslav Paunović
8. *O nekim pitanjima osnivanja preduzeća na unutrašnjem tržištu Evropske unije*, dr Bojana Rilke

9. *Posredna povreda patenta u sporazumima o evropskom patentu zajedničkog tržišta*, doc. dr Božin Vlašković

II SPOLJNA POLITIKA EVROPSKE UNIJE

1. *Transformacija Evropskih zajednica u Evropsku uniju i položaj trećih zemalja nečlanica*, mr Branislava Alendar

2. *Ugovor iz Mastrihta i pravni aspekti sankcija Evropske unije, sa posebnim osvrtom na sankcije EU prema SRJ*, dr Duško Lopandić

III ODNOS EVROPSKE UNIJE PREMA JUGOSLAVIJI I TREĆIM ZEMLJAMA

1. *Suština zajedničke trgovinske politike, potencijalni efekti na treće zemlje i pravci promena u Jugoslaviji*, prof. dr Dragana M. Djurić

2. *Osnovne premise i koordinate strategije spoljnoekonomskih odnosa (SEO) Jugoslavije u uslovima ukidanja sankcija*, prof. dr Tomislav Popović

3. *Pravni režim poslovnih odnosa sa inostranstvom kao uslov spoljnotrgovinske razmene*, prof. dr Predrag Šulejić

4. *Prikaz Evropskog patentnog prava i njegovih implikacija za Jugolslaviju,* doc. dr Slobodan Marković

5. *Kolektivno ulaganje hartija od vrednosti prema pravu Evropske unije*, mr Milan Pavić

6. *Arbitražno rešavanje sporova sa privrednim subjektima iz zemalja članica Evrospke unije*, prof. dr Radomir Djurović

7. *Koncept održivog razvoja i ekološka politika Evropske zajednice i Jugoslavije*, doc. dr Gordana Mitić.

Prvi Simpozijum u organizaciji Udruženja za pravo Evropske unije, u saradnji sa Centrom za medjunarodne studije, pod nazivom ***PRAVO EVROPSKE UNIJE***, održan je u Beogradu, 3. i 14. juna 1996. godine, i na njemu je učestvovalo više od 80 stručnjaka iz oblasti prava Evropske unije. To je bio prvi pokušaj da se ovo specifično pravo, koje svakako ne može biti smatrano jedinstvenom granom prava, predstavi multidisciplinarno i iz pozicije različitihih grana prava. Nekoliko stavova treba istaći kao rezultat ovoga skupa: Unija se ne može upoznati samo kroz poznavanje njenog prava; s druge strane, pak, poznavanje politika i ciljeva ove organizacije neophodan je uslov za razumevanje njenog prava, ali i poznavanje pravne infrastrukture u državama članicama. Kao jedna od poruka ovoga skupa jeste i stav, koji na žalost nije zaživeo, da je neophodno ujednačiti pravnu terminologiju koja se odnosi na pravne institute i pojmove prava Unije.

Na Simpozijumu je predstavljeno 22 referata, koji su objavljeni u zborniku ***PRAVO EVROPSKE UNIJE***[1]. Ovaj zbornik se sastoji iz četiri celine: opšta pitanja, osnovi prava, pojedine grane prava i privredno pravo EU.

OPŠTA PITANJA EVROPSKE UNIJE

1. *Evropska unije kao medjunarodna organizacija,* prof. dr Vojin Dimitrijević
2. *"Četiri velike slobode" u pravu Evropske unije,* mr Branko Rakić
3. *Evropska unija posle Mastrihta,* Milutin Janjević
4. *SR Jugoslavija i Evropska unija,* mr Branislava Alendar

OSNOVI PRAVA EVROPSKE UNIJE

1. *Pravni sistem Evropske unije,* prof. dr Obrad Račić
2. *Izvori prava Evropske unije,* docent dr Vesna Knežević-Predić
3. *Zakonodavni postupak u Evropskoj uniji,* mr Jasminka Simeunović
4. *Sud pravde Evropskih zajednica,* prof. dr Radovan Vukadinović

POJEDINE GRANE PRAVA EVROPSKE UNIJE

1. *Medjunarodno javno pravo i pravo Evropske unije,* prof.dr Konstantin Obradović
2. *Medjunarodno privatno pravo Evropske unije,* prof. dr Gašo Knežević
3. *Upravno pravo Evropske unije,* prof. dr Stevan Lilić
4. *Ekološko pravo Evropske unije,* docent dr Milena Petrović
5. *Poresko pravo Evropske zajednice,* prof. dr Dejan Popović
6. *Gradjansko procesno pravo Evropske unije,* prof. dr Vesna Rakić-Vodinelić

PRIVREDNO PRAVO EVROPSKE UNIJE

1. *Osnovne karakteristike privrednog prava Evropske unije,* prof. dr Dobrosav Mitrović
2. *Režim uvoza Evropske unije,* dr Duško Lopandić
3. *Sistem opšte šeme preferencijala Evropske unije,* mr Gordana Ilić
4. *Režim kretanja kapitala u zakonodavstvu Evropske unije,* prof. dr Blagoje Babić
5. *Zaštita potročača u pravu Evropske unije - Odgovornost proizvodjača za štetu od proizvoda,* docent dr Maja Stanivuković
6. *Osnovni pojmovi o antikartelnom pravu Evropske unije,* prof. dr Radovan Vukadinović

[1] *Pravo Evropske unije*, zbornik radova (priprema i redakcija prof. dr Dobrosav M. Mitrović i prof. dr Obrad Račić), Službeni glasnik, Beograd, 1996, 378 strana.

7. *Osiguranje u pravu Evropske unije,* prof. dr Predrag Šulejić

Drugi naučni skup u organizaciji Udruženja za pravo Evropske unije i Centra za medjunarodne studije održan je godinu dana kasnije, i za temu je imao specifičan položaj individualnih subjekata - fizičkih i pravnih lica u ovom pravnom sistemu. Ovaj II simpozijum, pod nazivom ***FIZIČKA I PRAVNA LICA U PRAVU EVROPSKE UNIJE*** je održan takodje u Beogradu, 6. i 7. novembra 1997. godine. Na Simpozijumu je podneto 21 referat naših naučnih radnika i stručnjaka koji se bave Evropskom unijom i njenim pravom, a učestvovalo je devedeset pravnih stručnjaka koji se bave ili se interesuju za pravo Evropske unije. Posebno je značajno učešće velikog broja mladih pravnika, koji su time pokazali da je ovo oblast koja tek ima budućnost.

Skupu je predhodilo istračivanje, čiji su rezultati predstavljeni na Simpozijumu, u vidu referata. Ovo istraživanje je imalo za cilj da prouči i izloži pravo EU kojim se reguliše položaj najznačajnijih subjekata ovog pravnog sistema - fizičkih i pravnih lica. Ovakav pristup istraživanju prava Unije ne samo da je prvi put korišćen u Jugoslaviji, nego je i za neke šire okvire originalan i nov, jer obuhvata ne samo normativno regulisanje, već se bavi i praksom Suda pravde Evropskih zajednica u materiji ostvarivanja prava državljana, fizičkih lica nastanjenih, i pravnih lica sa registrovanim sedištem na teritoriji Unije. Ovakav način istraživanja je od značaja za teorijsku misao, jer pokazuje pravac kretanja pravnog regulisanja ove materije i način njenog utvrdjivanja u jednoj specifičnoj medjunarodnoj organizaciji. S druge strane, vidljiva je i njegova praktična korist, jer se ove odredbe veoma često odnose i na naše državljane koji se nalaze ili imaju domicil na teritoriji neke od zemalja članica Unije. Referati su publikovani u knjizi *PRAVO EVROPSKE UNIJE - FIZIČKA I PRAVNA LICA*[2]. Knjiga se sastoji iz dva dela: jedan se odnosi na fizička, a drugi na pravna lica.

FIZIČKA LICA

1. *Prava gradjanina/pojedinca u pravu Evropske unije,* prof. dr Gašo Knežević
2. *Gradjanstvo-državljanstvo Evropske unije,* mr Branko Rakić
3. *Stranci u pravu Evropske unije,* dr Duško Lopandić
4. *Pravo na ulazak i boravak u pravu Evropske unije,* prof. dr Milorad Ročkomanović
5. *Pravo nastanjivanja u pravu Evropske unije,* mr Gordana Ilić
6. *Gradjanske i administrativne procedure u pravu Evropske unije,* prof. dr Stevan Lilić
7. *Radno pravni položaj u pravu Evropske unije,* prof. dr Branko Lubarda
8. *Socijalna prava zaposlenih u Evropskoj uniji,* dr Brana Marković

[2] *Pravo Evropske unije - fizička i pravna lica*, zbornik radova (priprema i redakcija prof. dr Dobrosav M. Mitrović), Čigoja štampa , Beograd, 1998, 353 strana.

9. *Obrazovanje u pravu Evropske unije,* Milutin Janjević
10. *Karakteristike ostvarivanja komunitarnog prava,* prof. dr Radovan Vukadinović
11. *Zaštita ljudskih prava u pravu Evropske unije,* prof. dr Vojin Dimitrijević, mr Vladimir Djerić
12. *Pojedinac pred Evropskim sudom,* prof. dr Vesna Rakić-Vodinelić
13. *Praksa Suda pravde Evropskih zajednica u materiji ostvarivanja prava državljana država članica,* docent dr Vesna Knežević-Predić

PRAVNA LICA

1. *Kompanije u pravu Evropske unije,* prof. dr Miodrag Trajković
2. *Osnivanje akcionarskih društava u zemljama Evropske unije,* prof. dr Ivica Jankovec
3. *Evropsko akcionarsko društvo,* dr Bojana Rilke
4. *Evropska grupacija privrednog interesa,* prof. dr Dobrosav Mitrović
5. *Zastupnici i distributeri u pravu Evropske unije,* docent dr Milena Petrović
6. *Oporezivanje pravnih lica u pravu Evropske unije,* prof. dr Dejan Popović
7. *Pravna lica pred Evropskim sudom,* docent dr Maja Stanivuković.

Poseban značaj ovih skupova i zbornika koji su nastali kao rezultat žive diskusije na Simpozijumima o pravu Evropske unije, leži u svesti njegovih učesnika, i ideji Udruženja za pravo Evropske unije i Centra za medjunarodne studije, da je neophodan rad na harmonizaciji našeg prava sa pravom EU - tačnije, da je potrebno započeti sa tim radom. Ne zato što smo mi zemlja kandidat za članstvo Unije, niti zato što imamo šanse da u bliskoj budućnosti to postanemo, već zato što je Unija pred našim vratima, i zato što njeno pravo predstavlja evropski standard kome svaka savremena evropska država mora da teži.

mr Tanja Miščević